

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

k vládnímu návrhu na vyslovení souhlasu s ratifikací Protokolu
o změně článku 50 písm. a) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví a Protokolu
o změně článku 56 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví

Tento materiál je Parlamentu ČR předkládán proto, aby v souladu s čl. 49 Ústavy ČR uskutečnil svoji pravomoc a vyslovil souhlas s ratifikací Protokolu o změně čl. 50 písm. a) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví a Protokolu o změně čl. 56 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, aby mohly být oba tyto protokoly následně ratifikovány prezidentem republiky.

Materiál byl dne 11. dubna 2018 projednán vládou ČR a schválen usnesením č. 229.

K Úmluvě o mezinárodním civilním letectví

Úmluva o mezinárodním civilním letectví (dále jen „Úmluva“) byla za účasti československé exilové vlády sjednána v roce 1944 v Chicagu a po její ratifikaci Československou republikou byla následně vyhlášena pod č. 147/1947 Sb. Ve své druhé části tato Úmluva zřizuje Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (dále jen „ICAO“ nebo „Organizace“) a za její orgány výslovně označuje Shromáždění, Radu a Leteckou komisi. Po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky musela Česká republika k Úmluvě nově přistoupit, což učinila k 3. dubnu 1993. V současné době má Organizace 191 členů.

Úmluva má charakter smlouvy prezidentské, jelikož je k její ratifikaci, v souladu s čl. 49 písm. a) a c) Ústavy ČR, nutný souhlas obou komor Parlamentu.

K Protokolu o změně článku 50 písm. a) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví

Rada ICAO je výkonný orgán Organizace, mezi jehož úkoly patří například provádění směrnic Shromáždění, spravování financí Organizace, přijímání mezinárodních standardů a doporučení a mnoho dalšího, přičemž státy, které v ní jsou zastoupeny, mohou tyto její činnosti přímo ovlivňovat. V souladu s čl. 50 písm. a) Úmluvy má Rada nyní 36 členů. Česká republika byla členem rady v letech 1993 až 1995 a 2001 až 2004.

Na 39. zasedání Shromáždění ICAO, které se konalo ve dnech 27. září – 7. října 2016, byl jednomyslně přijat Protokol o změně článku 50 písm. a) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, který mění dané ustanovení tak, že po jeho vstupu v platnost se zvýší počet členů Rady ICAO ze současných 36 na 40. Protokol podléhá ratifikaci členských států ICAO, přičemž v platnost vstupuje uložením 128. ratifikační listiny.

Vláda ČR svým usnesením č. 861 ze dne 21. září 2016 jmenovala delegaci České republiky na zmíněné zasedání Shromáždění a schválila pro ni Zásady postupu, podle nichž měla delegace podpořit změny Úmluvy směřující k navýšení počtu členů Rady ICAO a Letecké komise. Delegace v souladu s výše uvedeným usnesením vlády změnu Úmluvy směřující k navýšení počtu členů Rady ICAO podpořila.

Shromáždění ICAO svým usnesením A39-5, podle něhož má zvýšení počtu členů Rady zajistit lepší rovnováhu v zastoupení států v tomto orgánu, která je žádoucí vzhledem ke zvýšení počtu členů Organizace a k rostoucí důležitosti mezinárodní letecké dopravy pro národní ekonomiky, členským státům doporučilo co nejrychlejší ratifikaci předmětného Protokolu. K zahájení procesu ratifikace v co nejbližším termínu své členy, mezi něž Česká republika také patří, vybízí i Evropská konference pro civilní letectví (ECAC), která zároveň připomíná, že to byli právě její členové, kdo proces navýšení členů Rady ICAO inicioval.

Česká republika je navíc spolu s Maďarskem, Rumunskem a Slovenskem zakládajícím členem tzv. rotační skupiny států střední Evropy (CERG), do níž nyní patří i Bulharsko, Kypr, Litva, Polsko, Řecko a Slovinsko. Účelem této skupiny je, aby se její členové v Radě střídali a aby v ní tak byl vždy přítomen jeden stát, který bude hájit její zájmy. Při poslední volbě členů Rady v roce 2016 však bylo v situaci, kdy počet evropských států ucházejících se o místo v Radě převýšil počet míst v Radě alokovaných pro evropský region, dohodnuto, že CERG přenechá své místo Turecku, a poprvé od svého vzniku tak tato skupina nemá v Radě žádného svého zástupce.

Zvýšení počtu členů Rady je tedy žádoucí i z toho důvodu, že by mělo umožnit návrat zástupce CERG do Rady ICAO a umožnit tak České republice stát se v budoucnu opět členem tohoto důležitého orgánu a hájit tam své zájmy. Znovuzískání místa připadajícího na rotační skupinu je však i v zájmu Evropské unie a ECAC, jelikož by tak tyto organizace získaly v Radě dalšího svého člena a mohly by tak lépe prosazovat evropské zájmy.

Ratifikace Protokolu o změně čl. 50 písm. a) Úmluvy nebude mít vliv na státní rozpočet.

K Protokolu o změně článku 56 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví

Letecká komise ICAO je orgánem skládajícím se z odborníků na vědecké i praktické otázky letectví, jehož úkolem je zejména projednávání a doporučování norem a doporučených provozních postupů (SARPS) a postupů pro letecké služby (PANS) k přijetí nebo schválení Radou. Vedle toho do působnosti Letecké komise patří také ustanovování odborných podkomisí, jejichž členem může být každý smluvní stát, a poskytování poradenství Radě v určitých otázkách. Členové Letecké komise nereprezentují jednotlivé státy nebo regiony, ale jednají nezávisle, přičemž využívají svoji odbornost k užitku celé komunity mezinárodního civilního letectví. V souladu s čl. 56 Úmluvy má nyní Letecká komise 19 členů.

Na již zmíněném 39. zasedání Shromáždění ICAO byl jednomyslně přijat Protokol o změně článku 56 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, který mění dané ustanovení tak, že se po jeho vstupu v platnost zvýší počet členů Letecké komise ICAO ze současných 19 na 21. Tento dokument podléhá ratifikaci členských států ICAO, přičemž v platnost vstupuje uložením 128. ratifikační listiny.

Stejně jako v případě zvýšení počtu členů Rady měla delegace České republiky, v souladu se Zásadami postupu schválenými usnesením vlády č. 861 ze dne 21. září 2016, na Shromáždění zvýšení počtu členů Letecké komise podpořit, což také učinila.

K rychlé ratifikaci vyzvalo opět i Shromáždění ICAO, a to svým usnesením A39-7, a stejně tak ECAC.

Přijetí dalších členů do Letecké komise je vhodné podpořit zejména proto, že více odborníků s různorodými zkušenostmi z odlišného pracovního prostředí z různých částí světa může přinést nový pohled na určité problémy, významně obohatit debatu uvnitř Letecké komise a pozitivně tak ovlivnit její výstupy. Zvýšení počtu členů je žádoucí také vzhledem ke zvýšení celkového počtu členských států ICAO.

Ratifikace Protokolu o změně čl. 56 Úmluvy nebude mít vliv na státní rozpočet.

V Praze dne 6. června 2018

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.